

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/70/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204590
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120204590.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: F. H., X..: X.XX.XXXX, L. Č. J. R. XXX, XXX XX Č. J. R. právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: s Autoleasing SK, s.r.o., IČO: 46806491, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava právne zastúpený: Nosko & Partners s. r. o., IČO: 36860107, so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia 7.300,36 € a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 7.300,36 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.300,36 eura od 30.04.2020 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. N., B. G. XX.XX.XXXX, vo Všeobecných obchodných podmienkach úverov poskytovaných spoločnosťou s Autoleasing SK, s.r.o. a to v čl. 5. Zmluvné pokuty, poplatky a náhrada škody v bode 5.1. v znení:

„Ak nie je v Úverovej zmluve alebo v týchto Podmienkach stanovené inak, je Spoločnosť oprávnená v prípade nesplnenia akejkoľvek povinnosti Klienta vyplývajúcej z Úverovej zmluvy požadovať od Klienta zaplatenie:

b) zmluvnej pokuty vo výške 200,- EUR za každú nesplnenú povinnosť riadne a včas podľa Úverovej zmluvy,“

c) zmluvnej pokuty vo výške zodpovedajúcej súčtu všetkých nesplatených splátok podľa Splátkového kalendára po odpočítaní zostatku istiny a prefakturovaného poistného.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. N., B. G. XX.XX.XXXX, vo Všeobecných obchodných podmienkach úverov poskytovaných spoločnosťou s Autoleasing SK, s.r.o. a to v čl. 12. Súhlas klienta so spracovaním osobných údajov, v bode 12.13. v znení:

„Klient udeľuje súhlas so spracovaním Osobných údajov podľa týchto Podmienok dobrovoľne na dobu piatich (5) rokov odo dňa jeho udelenia v prípade, že nedôjde k uzavretiu Úverovej zmluvy. Pokiaľ k uzavretiu Úverovej zmluvy medzi Spoločnosťou a Klientom dôjde, udeľuje Klient súhlas so spracovaním Osobných údajov podľa týchto Podmienok na dobu trvania Úverovej zmluvy a na dobu ďalších desiatich (10) rokov od splnenia všetkých jeho záväzkov z Úverovej zmluvy, pokiaľ tieto záväzky zaniknú riadnym splnením alebo spôsobom nahradzujúcim riadne splnenie, resp. od zániku Úverovej zmluvy, pokiaľ finančné záväzky z Úverovej zmluvy zaniknú inak.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu 1. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

Pred odôvodnením vo veci samej súd vo vzťahu k tomu, že rozhodol na pojednávaní konanom dňa 19.04.2021 v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného uvádza, že predvolanie na pojednávanie bolo právnenému zástupcovi žalovaného riadne doručené. Ten sa telefonicky dňa 16.04.2021 informoval o tom, či pojednávanie sa bude konať, kde mu asistentkou bolo odpovedané, že áno, že pojednávanie sa uskutoční. Následne v deň pojednávania 19.04.2021 žalovaný súdu doručil list, v ktorom uvádza, že vzhľadom na to, že neboli písomne vyrozumení o konaní pojednávania majú zato, že pojednávanie nariadené na deň 19.04.2021 sa neuskutoční, a preto sa ho nezúčastnia.

1.1. Toto konanie považuje súd zo strany právneho zástupcu žalovaného za výslovne účelové, keďže konanie pojednávania mu bolo potvrdené už uvedeného dňa 16.04.2021 a aj bez tohto tvrdenia sa pri žiadosti o odročenie pojednávania aplikuje presne opačný postup a to taký, že v prípade, ak strana sporu nie je informovaná zo strany súdu, že sa pojednávanie neuskutoční platí, že nariadené pojednávanie sa uskutoční.

1.2. Vo vzťahu k námietkam právneho zástupcu žalovaného o tom, že na pojednávanie nedali súhlas vo forme konania pojednávania v ich neprítomnosti a že nejde o žiadny z prípadov uvedených vo Vyhláške MS SR č. 24/2021 Z.z. o vykonávaní pojednávaní, hlavných pojednávaní a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, súd uvádza, že podľa jeho právneho názoru ide o vec, ktorá neznesie odklad (§ 1 ods.2 - Okrem vecí podľa odseku 1 možno v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu vykonať pojednávanie, hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie aj vtedy, ak ide o vec, ktorá neznesie odklad; túto skutočnosť konajúci súd v predvolaní zdôrazní.), keďže žaloba bola na súd podaná dňa 16.04.2020 a vo veci zatiaľ nebolo vykonané žiadne pojednávanie. Vec teda neznesla odklad z hľadiska potreby zabránenia súdnym prieťahom a prípadným konzekvenciám zo strany strán sporu vo vzťahu k súdu z tohto dôvodu. Preto bolo pojednávanie nariadené a preto bolo dňa 16.04.2021 právnenému zástupcovi žalobcu uvedené, že pojednávanie sa konať bude.

2. Žalobou došlou súdu dňa 16.04.2020 sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 7300,36 € spolu s príslušenstvom spočívajúcim v úrokoch z omeškania a určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok.

2.1. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 04.01.2014 bola medzi ním ako kupujúcim a spoločnosťou Autocentrum AAA Auto a.s. ako predávajúcim uzatvorená kúpna zmluva, ktorej predmetom bol predaj motorového vozidla značky Mitsubishi Outlander. Zároveň dňa 04.01.2014 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená zmluva o úvere, z ktorej vyplýva, že kúpna cena vozidla bola 10238 € a časť kúpnej ceny motorového vozidla vo výške 3071,40 € bola uhradená predávajúcemu. Zvyšok kúpnej ceny mal byť zaplatený práve formou úveru. Celková čiastka, ktorú mal za úver žalobca zaplatiť predstavovala 14466,96 € a túto čiastku žalobca aj zaplatil. Žalobca poukazuje na to, že v úverovom vzťahu bol spotrebiteľom a že podľa jeho názoru zmluva neobsahuje obligatórne zákonné náležitosti, ktoré spôsobujú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Konkrétne ide o náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. c), f) a k), ktoré budú bližšie uvedené v ďalšej časti odôvodnenia.

Keďže poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobca je presvedčený, že mal vrátiť iba sumu poskytnutého úveru a vrátením sumy 14466,96 € túto sumu preplatil o 7300,36 €, a vrátenie tejto sumy požaduje ako bezdôvodné obohatenia získané žalovaným na jeho úkor.

Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky žalobca má za to, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach úveru týkajúca sa zmluvných pokút ako aj zmluvná podmienka, týkajúca sa súhlasu so spracovaním osobných údajov sú neprijateľné, a preto sa určenia ich neprijateľnosti domáha.

3. Žalovaný sa k predmetu konania vyjadril podaním zo dňa 11.05.2020 (č.l. 22-23), v ktorom uviedol nasledujúce:

- k tvrdenej absentujúcej náležitosti zmluvy o úvere a to adrese veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť uvádza, že žalovaný nesprávne cituje zákon o spotrebiteľskom úvere, nakoľko tento v § 9 ods. 2 písm. c) účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere uvádzal - zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Toto ustanovenie teda vyžadovalo uviesť adresu predávajúceho a nie veriteľa, a teda v tomto prípade sa žalovaný nestotožňuje s argumentáciou žalobcu. Pre úplnosť žalobca dodal, že predmetné ustanovenie

sa v súčasnom znení zákona o spotrebiteľských úverov nenachádza. Najskôr bolo zákonom č. 35/2015 Z. z. zo dňa 03.12.2015 s účinnosťou od 01.04.2015 toto ustanovenie novelizované, tak že slovo predávajúceho sa nahradilo slovom veriteľa, pričom k predmetnej úprave došlo z dôvodu potreby zosúladenia systematiky zákona o spotrebiteľských úverov, ktorý nedefinoval pojem predávajúci. Ďalej zákonom číslo 279/2017 Z. z. zo dňa 12.10.2017 došlo k úplnému vypusteniu tohto ustanovenia zo zákona o spotrebiteľských úverov, keďže to bolo nevyhnutné z dôvodov uvedených v rozsudku SdEÚ vo veci C - 42/2015 Home Credit Slovakia a.s./ Klára Bírová. V tomto rozsudku bolo uvedené, že Smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zabezpečuje plnú harmonizáciu v oblasti spotrebiteľských úverov, a preto veriteľovi nemôžu byť stanovené iné povinnosti ako uvedené v tejto smernici.

- k tvrdenej absentujúcej náležitosti doby trvania zmluvy o úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru uvádza, že nerozumie, prečo žalobca túto uvádza ako chýbajúcu, keďže táto doba v dĺžke 72 mesiacov je v nej uvedená. Zároveň súčasťou zmluvy bol aj splátkový kalendár odovzdaný žalobcovi v čase podpisu zmluvy a opatrený jeho podpisom, ktorý jednoznačne uvádzal splatnosť poslednej splátky dňa 4. januára 2020, a teda je jasné, že dňom konečnej splatnosti úveru bol tento deň.

- k tvrdenej absentujúcej náležitosti RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí žalobca zaplatiť uvádza, že s argumentom žalobcu ohľadom chýbajúcich predpokladov na výpočet RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľskom úvere sa nestotožňuje a má za to, že zmluva tieto predpoklady riadne obsahuje.

- čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok má za to, že tieto zmluvné podmienky nie sú žiadnym spôsobom neprijateľné, a teda má za to, že nie je dôvodné ich za takéto vyhlásiť.

4. Žalobca sa k predmetu konania ďalej vyjadril podaním zo dňa 11.03.2021 (spolu s prílohami č.l. 58 - 147), v ktorom uviedol, že pokiaľ ide námietku žalovaného k absentujúcej náležitosti „adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť“, túto akceptuje. Vo vzťahu k námietke absentujúcej náležitosti „doba trvania zmluvy o úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“, túto akceptuje iba v časti týkajúcej sa termínu konečnej splatnosti a trvá na absencii doby trvania zmluvy a pokiaľ ide o absentujúcu náležitosť „RPMN a celková čiastka, ktorú musí žalobca zaplatiť“, trvá na námietke absencie predpokladov na výpočet RPMN.

V ďalšej časti svojho podania sa žalobca zaoberá otázkou tvrdeného premlčania jeho nároku vznesenou zo strany žalovaného a na strane 19. tohto vyjadrenia uvádza, že žalovaný pri procese uzatvárania zmluvy nepostupoval s náležitou odbornosťou, čo sa týka zisťovania jeho bonity, keď v čase uzatvorenia úverovej zmluvy bol žalobca preúverovaný, pretože mal štyri úvery a to vo VÚB a.s. - 33 063 €, SLSP a.s. - 9 850 €, VÚB a.s. - 3 000 € a ŠFRB - 23 235 €.

5. K predmetu konania sa opätovne vyjadril žalovaný a to podaním zo dňa 12.04.2021 (s prílohami č.l. 158 - 166), v ktorom znova uviedol, že pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu ohľadom absencie doby trvania zmluvy uvedenému nerozumie, keďže trvanie zmluvy v dĺžke 72 mesiacov je v nej jasne uvedené. V súlade so smernicou, ktorá požaduje uviesť nie dobu trvania ale dĺžku trvania, je táto jasne v neoddeliteľnej prílohe zmluvy o úvere, ktorú tvorí splátkový kalendár obsiahnutá uvedením splatnosti prvej a poslednej splátky, a uvedením údajov - 72 mesiacov. Pokiaľ ide o tvrdenú absentujúcu náležitosť predpoklady na výpočet RPMN uvádza, že to, čo požaduje žalobca, a teda ich osobitné uvedenie zo zákona nevyplýva, a preto sa s touto námietkou nestotožňuje. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalobcu ohľadne námietky premlčania uplatňovanej pohľadávky žalovaný sa nestotožňuje s aplikáciou 10 ročnej objektívnej premlčacej doby a v prípade, ak by súd dospel k aplikácii premlčania a 3 ročnej objektívnej premlčacej dobe má za to, že bezdôvodné obohatenie tvorené úrokmi z úveru za obdobie prvých 39-tich splátok, teda vo výške 4 929,37 € je premlčané. Pokiaľ ide o overovanie bonity žalobcu vyjadrenie žalovaného bude zhrnuté v ďalšej časti odôvodnenia.

6. Súd na pojednávaní konanom dňa 19.04.2021 vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis, keďže iné dôkazy súdu predložené ani navrhnuté na vykonanie neboli a zistil nasledujúce:

6.1. Dňa 04.01.2014 došlo medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom k uzatvoreniu zmluvy o úvere (č.l. 7 - 8). Z tejto zmluvy vyplýva, že úver bol poskytnutý vo výške 7166,60 € s počtom splátok 72 a výškou splátky 200,93 €. Celková čiastka zaplatená žalobcov predstavovala sumu 14466,96 € a doba trvania zmluvy bola 72 mesiacov. Priemerná RPMN predstavovala 11,02 % a RPMN 30,33 %, výška úrokovej sadzby úveru bola 20 % ročne. V časti platobné podmienky tejto zmluvy sa uvádza, že predpokladom pre stanovenie výšky RPMN je doba trvania úverovej zmluvy a celková výška úveru

uvedená v úverovej zmluve, a tiež výška a počet splátok podľa splátkového kalendára, a splnenie všetkých povinností zmluvných strán riadne a včas. Z ďalšej časti zmluvy s názvom záväzky zmluvných strán vyplýva, že výška jednotlivých splátok je uvedená v splátkovom kalendári, ktorý tvorí prílohu a je neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy. Dátum splatnosti prvej splátky bol 1. mesiac po prevzatí vozidla klientom od predajcu. Dátumom splatnosti ďalších splátok počnúc druhou splátkou sa rozumie deň, ktorého poradové číslo v rámci kalendárneho mesiaca zodpovedá poradovému číslu dňa prevzatia vozidla klientom od predajcu. Súčasťou zmluvy bol teda aj splátkový kalendár podpísaný 04.01.2014, čiže v rovnaký deň ako zmluva o úvere žalobcom, z ktorého vyplýva splatnosť každej zo splátok číslo 1. až 72., pričom splatnosť prvej splátky bola 04.02.2014 a splatnosť poslednej splátky 04.01.2020.

6.2. Listom zo dňa 16.01.2020 (č.l. 9) žalovaný potvrdil žalobcovi splnenie jeho platobných povinností zo zmluvy o úvere v celom rozsahu, čím bola vyššie uvedená zmluva ukončená.

6.3. Žalovaný ďalej súdu predložil Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere podpísané dňa 04.01.2014 žalobcom, kde je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere - 72 mesiacov a predpoklady výpočtu RPMN - celková výška úveru, výška splátky, počet a frekvencia splátok, výška poplatku za poskytnutie úveru, výška nákladov spojených s poskytnutím úveru.

7. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah:

7.1. Súd má predovšetkým za to, že úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom má podľa vtedy účinného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch všetky náležitosti vyžadované zákonom, a teda z tohto dôvodu nemožno urobiť záver o jej bezúčinnosti a bezpoplatkovosti. Čo sa týka nedostatku náležitostí vyčítaných žalobcom má súd za to, že tomu nemožno dať za pravdu. Pokiaľ ide o náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm.c) adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, súd sa v celom rozsahu stotožňuje s vyjadrením žalovaného a na dôvažok uvádza, že aj z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/87/2016 vyplýva, že - Adresa žalobcu uvedená v záhlaví zmluvy je logicky adresou, na ktorej je možné uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti. Ide o adresu totožnú so sídlom žalobcu.

Pokiaľ ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm.f) doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, súd sa v tomto prípade taktiež v celom rozsahu stotožňuje s vyjadrením žalovaného. Vychádzajúc z eurokonformného výkladu prihliadajúc na požiadavky smernice je zrejmé, že smernica vyžadovala iba uvedenie dĺžky trvania zmluvy o úvere a takúto požiadavku mal teda stanovovať aj zákon. Zákon nad rámec toho stanovil aj požiadavku uvedenia konečnej splatnosti, pričom súd má za to, že preberaná úverová zmluva aj požiadavke stanovenej zákonom v plnom rozsahu vyhovuje, pretože pre priemerného spotrebiteľa musí byť celkom zrejmé v akom časovom rozsahu je daná doba trvania zmluvy o úvere, a to 72 mesiacov, čo je zdupľované ešte uvedením splatnosti prvej a poslednej splátky, dokonca uvedením konkrétneho dátumu každej splátky v splátkovom kalendári. Žalobca vo svojom vyjadrení cituje uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/76/2019 zo dňa 20.02.2020, v ktorom sa uvádza, že uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú alebo na dobu určitú a v tom prípade je potrebné uviesť presnú dobu trvania zmluvy. Súd má za to, že uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove neodporuje záveru v tejto veci, že uvedenie doby trvania zmluvy 72 mesiacov a navyše uvedenie dátumu splatnosti všetkých splátok v splátkovom kalendári odovzdanom pri podpise zmluvy spotrebiteľovi jednoznačným spôsobom spĺňa žalobcom tvrdý nedostatok zmluvnej náležitosti a žiadnym spôsobom zmluvné ustanovenia nemohli u žalobcu vyvolať pochybnosť o tom, aká je dĺžka trvania zmluvy a v akých splátkach vzhľadom na dátum ich splatnosti mal byť úver splácaný. Na okraj ešte treba dodať, že žiadnym spôsobom nejde o prípad uvedený v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/116/2019 (ktorý žalobca tiež cituje), kde dodávateľ mal uvádzať, že doba trvania zmluvy je stanovená počtom splátok. Rovnako irelevantný je aj odkaz žalobcu na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoCSp/19/2020 zo dňa 19.11.2020, podľa ktorého treba rozlišovať medzi termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ďalšou náležitosťou, ktorou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmluve uvedená nie je, keďže v prejednávanej veci doba trvania zmluvy v zmluve uvedená je.

Rovnako sa súd nestotožnil ani s námietkou o absencii predpokladov na výpočet RPMN a v tomto poukazuje na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 -

12. Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia.

12.2. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje.

12.3. Z uvedených dôvodov potom záver súdov nižších inštancií, že predmetná zmluva v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje zákonnú náležitosť, a to všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je správny.

8. Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

8.1. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zn. C - 679/18: Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

9. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod.

Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver.

Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z

informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa NSS ČR sp. zn. 1 As 30/2015 - Dle kasačného soudu je třeba uvedené závěry krajského soudu chápat ve vzájemné souvislosti tak, že součástí odborné péče při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele je také posouzení rozhodujících listin a vynaložení patřičného úsilí, podloženého odborností a profesionalitou, aby byly zjištěny všechny potřebné skutečnosti v nezbytném rozsahu. Proto je nutno dovodit také požadavek na doložení tvrzení dlužníka o jeho majetkových poměrech. Samotné ničím nedoložené prohlášení spotřebitele nemůže vést k řádnému prověření jeho schopnosti splácet úvěr, neboť se dle slov krajského soudu jedná o situace, kdy by osoba jednající s odbornou péčí měla a mohla mít pochybnosti o pravdivosti tvrzených skutečností. Smyslem zakotvení povinnosti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat úvěruschopnost spotřebitele (§ 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru) je především ochrana spotřebitelů před rizikovými úvěry a dále řešení problému rostoucího zadluženosti domácností (viz důvodová zpráva k zákonu o spotřebitelském úvěru). Povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy bonitu spotřebitele představuje pro spotřebitele i určitou záruku, že věřitel bude při poskytování úvěru postupovat tak, aby jej do určité míry chránil před neschopností splácet. Primárním chráněným zájmem je zde ochrana spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru, které by vedlo k jeho insolvenční se všemi negativními následky, a to jak ekonomickými v podobě ztráty majetku, tak společenskými v podobě společenské stigmatizace (viz Wachtlová, L., Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 99).

9.1. Podľa NS ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018 - Povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků.

9.2. Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> Z.z., v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnúť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových

hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať.

10. Pri rozhodovaní o otázke, či žalovaný skúmal bonitu žalobcu s odbornou starostlivosťou súd vychádza iba z dokladov, ktoré mu žalovaný na výzvu predložil. Zo „Žiadosti o úver na dopravnú techniku“ vyplýva, že žalovaný je zamestnancom a jeho priemerný mesačný príjem je 2000 €. Je ženatý a nemá nariadený súdny výkon rozhodnutia. V kolónke - Pravidelné mesačné úhrady záväzkov celkom je uvedené 0 €. Žalovaný súdu nepredložil žiadne usmernenie alebo manuál svojich zamestnancov alebo sprostredkovateľov, čo pod týmto treba rozumieť a ako má byť uvedený údaj zisťovaný a overený u pontencionálnych klientov. Navyše uvedená kolónka sa má túco a nezrozumiteľne nachádza v časti s nadpisom „Súčasný zamestnávateľ“ a ani súdu nie je zrejmé, čo sa tým myslí. Žalovaný si zamestnanie a výšku tvrdeného príjmu žalobcu žiadnym spôsobom neoveril - výplatnou páskou, výpisom z účtu (z ktorého by vyplynuli aj splátky možných iných úverov a hlavne to, či mesačné hospodárenie žalobcu končí v pluse alebo mínuse) a pod.. Žalovaný žiadnym spôsobom nezisťoval žalobcove priemerné mesačné náklady na živobytie. Žalovaný uviedol, že bonitu žalobcu skúmal cez jemu dostupné registre NBCB, EOS-KSI a SOLUS, pričom register bankových informácií mu v tom čase dostupný nebol. Z predložených dokladov vrátane „Žiadosti o úver“ však žiadnym spôsobom neplynú, že žalovaný preukázateľným spôsobom zisťoval, či žalobca nespláca bankové úvery. Súd teda robí záver, že žalobca pri zisťovaní bonity žalobcu postupoval formálne (pohodlne od stola lustráciou registrov so značne obmedzeným množstvom infomácií) a porušil povinnosť odbornej starostlivosti hrubým spôsobom. Odborná starostlivosť nie je starostlivosťou „bežnou, normálnou“ ale starostlivosťou vyššej formy, ktorá sa v tejto vyššej forme ukladá pri plnení dôležitej povinnosti subjektu s istou vyššou mierou zodpovednosti (a možným ohrozením dlžníka, spoločnosti a seba samého pri jej neplnení) pri výkone jej činnosti. Poskytovateľ úveru tak musí chtiac-nechtiac vykonať audit domáceho rozpočtu potencionálneho dlžníka, pričom aj z rozhodnutia SdEÚ sp. zn. C - 449/13 vyplýva, že veriteľ musí po prvé v každom prípade a vzhľadom na osobitné skutočnosti prípadu posúdiť, či sú uvedené informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa môže dostatočný charakter uvedených informácií líšiť vzhľadom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere, osobnú situáciu spotrebiteľa a výšku úveru. Toto ohodnotenie sa môže uskutočniť prostredníctvom dokumentov preukazujúcich finančnú situáciu spotrebiteľa, ale nemožno vylúčiť, že veriteľ zohľadní aj staršie informácie o finančnej situácii záujemcu na úver, ktorými môže disponovať. Obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa však nemôžu byť samy osebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

Súd tak dospel k záveru, že prejednávany úver je bez úrokov a bez poplatkov.

11. Vo vzťahu k úrokom a poplatkom tak išlo o plnenie bez právneho dôvodu (§ 451 ods.1 OZ - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.). Pre rozhodnutie o tom, či a v akej miere je uplatnená pohľadávka na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaná z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej doby (žalovaný ohľadne tejto doby vzniesol námietku premlčania) bolo rozhodujúce, či je potrebné aplikovať objektívnu premlčaciu dobu 3 - ročnú alebo 10 - ročnú.

Podľa § 107 ods.2 OZ - Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

12. Občiansky zákonník ako základný súkromnoprávny predpis ani iný predpis aplikovateľný v prejednávanej veci neupravuje otázku zavinenia a definíciu zavinenia úmyselného alebo nedbanlivostného v oblasti občianskeho práva. Preto si teória ako aj prax občianskeho práva vypomáhajú definíciami týchto právnych pojmov v trestnom zákone. Podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z.z.

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý.

§ 16

Trestný čin je spáchaný z neobanlivosti, ak páchatel'

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoľiehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

13. V prejednávanej veci zo skutočností zistených dokazovaním súd vylučuje, že by zo strany žalovaného išlo o priamy úmysel, pretože pre takýto záver vykonané dokazovanie nesvedčí. Vo všeobecnosti možno povedať, že zavinenie je vnútorný psychický vzťah konajúceho k podstatným zložkám jeho konania. Zavinenie je teda vybudované po a) na zložke vedomostnej, ktorá zahŕňa vnímanie konajúceho tj. odraz predmetov, javov a procesov jeho zmyslových orgánov ako i predstavu predmetov a javov, ktoré konajúci vnímal skôr alebo, ku ktorým dospel svojím úsudkom na základe znalosti a skúsenosti a b) na zložke vôľovej zahŕňajúcej predovšetkým chcenie alebo uzrozmeneie tj. v podstate rozhodnutie konať určitým spôsobom zo znalosti podstaty veci.

13.1. U nepriameho úmyslu konajúcich vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom a pre prípad, že to spôsobí bol s tým uzrozmeneý. Uzrozmeneie konajúceho u nepriameho úmyslu vyjadruje aktívny vôľový vzťah konajúceho k spôsobeniu následku relevantného pre posudzovanú vec, čím je mienená vôľa, ktorá sa prejavila navonok, čiže chovaním konajúceho. Spôsobenie takéhoto následku však nie je priamym cieľom konajúceho, ale nevyhnutným prostriedkom jeho dosiahnutia (priamo ho nechcel, pretože konajúci sleduje svojim zámerom cieľ iný, ktorý môže byť z hľadiska práva cieľom aj nezávadným; pri tom je však konajúci vždy uzrozmeneý s tým, že realizácia tohto cieľa predpokladá spôsobenie následku významného z hľadiska práva, avšak tento následok je nechcený a je iba vedľajším následkom správania konajúceho, s ktorým je však uzrozmeneý.). Na takéto uzrozmeneie sa potom usudzuje z toho, že konajúci nepočítal so žiadnou konkrétnou okolnosťou, ktorá by mohla zabrániť následku, ktorý si konajúci predstavoval ako možný a to bez ohľadu na to, či by išlo o jeho vlastný zásah alebo o zásah niekoho iného.

13.2. Pokiaľ ide o vedomú neobanlivosť konajúci vedel, že môže spôsobom v zákone uvedeným porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, ale bez primeraných dôvodov spoľiehal, že takýto následok nespôsobí. Z toho vyplýva, že vedomá neobanlivosť je budovaná na vedomí možnosti vzniku následku, čo je schopnosť konajúceho rozpoznať a zhodnotiť okolnosti, ktoré vytvárajú možné nebezpečenstvo pre záujem chránený zákonom. Nedostatočné zhodnotenie nebezpečnosti konajúceho nespočíva v neznalosti tohto stavu ale len v tom, že konajúci nedocenil možné následky svojho konania. Podstatné teda je, že vedomá neobanlivosť sa zhoduje s nepriamym úmyslom v intelektuálnej zložke, ale oproti nepriamemu úmyslu tu chýba vôľová zložka vyjadrená uzrozmeneím. Pri vedomej neobanlivosti páchatel' vie, že môže spôsobiť následok odporujúci zákonu, avšak nechce ho spôsobiť ani s tým nie je uzrozmeneý naopak spoľieha, že ho nespôsobí.

13.3. Pri posudzovaní rozhraničenia vedomej neobanlivosti od nepriameho úmyslu je treba hodnotiť, či dôvody, pre ktoré konajúci spoľiehal, že následok nespôsobí majú charakter dostatočného dôvodu, za ktoré je možné považovať iba také dôvody, ktoré síce v posudzovanom prípade neboli spôsobilé zabrániť relevantnému následku z hľadiska práva, ale v inej situácii a za iných podmienok, by k tomu mohli byť reálne spôsobilé. Nejde však o spoľiehanie na náhodu. Tam, kde konajúci spoľieha iba na šťastnú náhodu nejedná z vedomej neobanlivosti, ale ide o nepriamy úmysel.

13.4. Ako už bolo uvedené skúmanie bonity potencionálneho dlžníka je charakterizované ako konanie s odbornou spôsobilosťou veriteľa. Pri rozhodovaní v prejednávanej veci, či u žalovaného ide o nepriamy úmysel alebo vedomú neobanlivosť vychádzal súd z toho akú sumu informácií o žalobcovi z hľadiska jeho bonity žalovaný zhromaždil. Ako už bolo vyššie podrobne opísané okrem výstupu z registrov nebankových informácií obsahujúceho obmedzený počet informácií nebola bonita žalobcu zo strany žalovaného žiadnym spôsobom skúmaná a ani ním uvedená výška príjmu nebola žiadnym spôsobom overená. To znamená, že žalovaný okrem už uvedeného výstupu z registra nebankových informácií

nevyvinul absolútne žiadnu aktivitu vo vzťahu k žalobcovi, aby ním tvrdené údaje o výške príjmu si overil a prípadne, aby sa opýtal na ďalšie skutočnosti, ktoré pri skúmaní bonity potencionálneho dlžníka s odbornou starostlivosťou predstavujú vyššie uvedené elementárne údaje. Súdu je zrejmé, že žalovaný vstupoval do úverového vzťahu s cieľom zabezpečenia si zisku, ktorý súd vzhľadom na jednotlivé zmluvné náležitosti považuje za primeraný a vzhľadom na to, že urobil záver, že zmluva obsahovala všetky zákonom požadované náležitosti aj za dosiahnuteľný. Na základe množstva, resp. presnejšie povedané absolútne nedostatočného množstva informácií o skutočnostiach potrebných pre skúmanie bonity žalobcu má teda súd za to, že žalovaný vedel, že takýmto spôsobom porušuje svoju povinnosť odbornej spôsobilosti a napriek tomu, že jeho cieľom bolo dosiahnuť zisk uzavretím právne perfektnej zmluvy bol uzrozumený s tým, že tento zisk dosiahne aj pri porušení povinnosti skúmania bonity žalobcu s odbornou starostlivosťou, pretože tu podľa názoru súdu neexistovala žiadna okolnosť, ktorá by u žalovaného mohla vyvolať zdanie o tom, že k porušeniu povinnosti skúmania bonity žalobcu s odbornou starostlivosťou, porušenie ktorej vedie k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a teda k strate nároku na zisk, nedôjde. Takáto okolnosť mohla byť spôsobená iba priamo žalovaným tým, žeby ďalej overoval a zisťoval skutočnosti potrebné pre odborné posúdenie bonity, k čomu z jeho strany nedošlo, čo podľa súdu vedie k záveru, že tento pri vedomosti o porušení svojej povinnosti bolo zároveň uzrozumený s tým, že napriek tomu dosiahne zisk v rovnakej výške z úverového vzťahu, ktorý primárne chcel dosiahnuť uzatvorením právne perfektnej úverovej zmluvy ako takej. Tento záver vedie súd k tomu, že pri aplikácii 10 ročnej objektívnej premlčacej doby záväzok žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie nie je v žiadnom rozsahu premlčaný, a teda žalovaný je ako bezdôvodné obohatenie povinný vydať žalobcovi všetko to, čo bolo zaplatené nad poskytnutú istinu a to je presne suma žalobcom žalobou uplatnená.

14. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka - dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka - ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka - výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

14.1. Základná sadzba ECB ku dňom omeškania bola 0,00% ročne a preto výška úrokov z omeškania je 5,00% ročne.

14.2. Súd priznal úroky z omeškania odo dňa 30.04.2020 vychádzajúc z toho, že splatnosť bezdôvodného obohatenia nie je zákonom upravená, a preto sa vychádza z § 563 Občianskeho zákonníka - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

V tomto prípade na plnenie bezdôvodného obohatenia bol žalovaný vyzvaný doručením žaloby dňa 28.04.2010, žalovaný bol povinný plniť nasledujúci deň a keď tak neurobil, tak dňom 30.04.2020 sa dostal do omeškania a vznikla mu povinnosť hradiť úroky z omeškania.

15. Podľa § 53 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods.5 OZ - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 298 ods.1 C.s.p. - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi

bezodôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

15.1. Zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach úveru poskytovaných spoločnosťou s Autoleasing sk, s.r.o. verzia SU_SK_014/13 v bode 5.1 v znení, ak nie je v úverovej zmluve alebo v týchto podmienkach stanovené inak je spoločnosť oprávnená v prípade nesplnenia akejkoľvek povinnosti klienta vyplývajúcej z úverovej zmluvy požadovať od klienta zaplataenie písm. b) zmluvnej pokuty vo výške 200 € za každú nesplnenú povinnosť riadne a včas podľa úverovej zmluvy, písm. c) zmluvnej pokuty vo výške zodpovedajúcej súčtu všetkých nesplatených splátok podľa splátkového kalendára po odpočítaní zostatku istiny a prefakturovaného poistenia.

15.2. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky v rozsahu prevažujúcom povinnosti v zmluvnom vzťahu na stranu spotrebiteľa vidí súd v nedostatočnej transparentnosti tohto zmluvného ustanovenia spočívajúceho v tom, že ustanovenie o sankciách vrátane zmluvnej pokuty by malo byť primárne uvedené v zmluva o úvere v užšom zmysle slova, prípadne je potrebné, aby v tejto zmluve bol priamo uvedený odkaz na ustanovenie obchodných podmienok upravujúcich sankcie. Navyiac, povinnosť zaplataenia zmluvnej pokuty v rovnakej výške za nesplnenie akejkoľvek povinnosti klienta a to v zdupľovanej forme bez rozlíšenia o akú závažnú povinnosť ide, považuje súd bez ďalšieho za zjavne neprimerané.

15.3. Zmluvná podmienka týkajúca sa súhlasu so spracovaním osobných údajov. Tu treba povedať, že podľa zákona o ochrane osobných údajov platného v čase uzavretia úverovej zmluvy a to zákona 122/2013 Z.z. - na spracovanie osobných údajov sa podľa § 11 vyžadoval súhlas dotknutej osoby. Ustanovenie o spracovaní osobných údajov v obchodných podmienkach ako aj v žiadosti o úver na dopravnú techniku pre fyzické osoby nepodnikateľov je značne rozsiahle a podrobné. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky súd nevidí v samotnom vyžadovaní a spracovaní osobných údajov spotrebiteľa dodávateľom, ale práve v lehote, na ktorú si súhlas spotrebiteľa dodávateľ vymienil. Táto lehota upravená v bode 12.13. je 5 rokov odo dňa udelenia súhlasu v prípade, ak nedôjde k uzavretiu zmluvy a 10 rokov odo dňa splnenia všetkých záväzkov z úverovej zmluvy. Súd má za to, že tieto lehoty a to jednak pre prípad neuzavretia zmluvy a jednak aj pre prípad uzavretia zmluvy sú neprimerane dlhé, čo znova spôsobuje ujmu na právach spotrebiteľa. Aj keď ustanovenie § 7 ods. 13 zákona č. 129/2010 Z.z. v čase vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami sporu v znení - údaje o spotrebiteľovi a jeho spotrebiteľských úveroch, ktoré veriteľ poskytol do registra sa uchovávaajú v registri 5 rokov od zániku záväzku spotrebiteľa zo spotrebiteľských zmlúv voči veriteľovi - nebolo v čase vzniku zmluvy účinné, možno v tomto ustanovení vidieť určitú inšpiráciu. Ak teda zákonodarca, ktorým stanovenú lehotu treba považovať za lehotu zohľadňujúcu ako záujmy spotrebiteľa tak aj dodávateľov uviedol v zákone, že údaje o spotrebiteľovi a jeho spotrebiteľských úveroch sa uchovávaajú v registri 5 rokov od zániku záväzku spotrebiteľa zo spotrebiteľských zmlúv voči veriteľovi, má súd za to, že takáto lehota pre prípady ak zmluvný vzťah vôbec nevznikol je zjavne neprimeraná a zjavne neprimeranou je aj dvojnásobná lehota v prípade, že zmluvný vzťah vznikol. Z uvedeného teda súd žalobe v časti neprijateľných zmluvných podmienok v celom rozsahu vyhovel.

16. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16.1. Žalobca v konaní plne úspešný má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.